

9

Μικροί ΔασοΝόμοι

Σοφία Παυλάκη

Πρόλογος:

Μαρία Καραμανύφ

Υπό την αιγίδα

Υπουργείο Δικαιοσύνης,
Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Μαθαίνουμε

για την προστασία του δάσους
και του φυσικού περιβάλλοντος

**Παιδική
Νομική
Βιβλιοθήκη**

Εικονογράφηση: Αλεξία Λουγιάκη

Σειρά: ΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τίτλος: Μικροί Δασονόμοι
Κείμενα: Σοφία Παυλάκη
Εικονογράφηση: Αλεξία Λουγιάκη
Επιμέλεια έκδοσης: Τζίνα Παπαντωνοπούλου - Καρατζά, Μαρίνα Τσικουρή
Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούκος
Παραγωγή: NB Production ΓΜ011214Μ23

Σύμφωνα με το Ν 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοαντύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιχάλη 23, 106 80 Αθήνα

T. 210 3678 800

U. www.nb.org

F. 210 3678 819

E. info@nb.org

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

Αθήνα: Μαυρομιχάλη 2, 106 79 **T.** 210 3607 521

Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 **T.** 210 4184 212

Πάτρα: Κανάρη 28-30, 262 22 **T.** 2610 361 600

Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 **T.** 2310 532 134

ISBN 978-960-562-345-6

member of Europe's 500
Ομιλίες επισημότητας

Committed to excellence

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο άκουσμα της λέξης Περιβάλλον χιλιάδες εικόνες μάς περνούν από το νου. Καταπράσινα δάση, ελεύθερες ακρογιαλιές, χαλάζιες θάλασσες, άχρια βουνά και κάθε μορφή ζωής, από ζουζούνια μέχρι αρκούδες και από αγριολούλουδα μέχρι κέδρους, που ζουν αρμονικά. Όταν πάλι ακούμε πως το περιβάλλον κινδυνεύει, οι εικόνες αυτές θολώνουν και μαυρίζουν. Η θάλασσα ξεθράζει ψάρια, τα δάση γίνονται αποκαΐδια, οι αμμουδιές μπετόν, ζώα και πουλιά φεύγουν για να σωθούν.

Υπάρχει όμως και κάτι που δε μας περνάει εύκολα από το νου, κι ας είναι ίσως το πιο σημαντικό. Ότι τίποτα από όσα θαυμαστά, έμψυχα και άψυχα, αποτελούν το Περιβάλλον, δεν είναι ανεξάρτητο από τα υπόλοιπα. Η τύχη του, καλή ή κακή, καθορίζει την τύχη των άλλων, αλλά και εξαρτάται απ' αυτή. Γι' αυτό και λέμε ότι το Περιβάλλον, τόσο περίπλοκο και τόσο ευαίσθητο, και τα στοιχεία του, δάση, ποτάμια, λίμνες, ρεματιές, παραλίες και βουνά, ακόμα κι ο αέρας που αναπνέουμε, δεν είναι απλά μια αλυσίδα, αλλά ένα Σύστημα. Για να φωλιάσει το πουλί, να γεννήσει η χελώνα, να επιζήσει το δελφίνι, πρέπει ο αέρας να είναι καθαρός, οι παραλίες άχτιστες, το νερό αμόλυντο, το χώμα ασφράγιστο. Αν κάτι απ' όλα αυτά δε λειτουργεί όπως τού πρέπει από τη φύση του, θα καταστραφεί και θα παρασύρει στην καταστροφή και τα υπόλοιπα, γρήγορα ή αργά, αλλά πάντως σίγουρα. Και μαζί τους και τον άνθρωπο, που είναι ο υπεύθυνος για τη διατάραξη της θαυμαστής ισορροπίας της Φύσης.

Για να μη συμβεί αυτό, έχει ο καθένας μας τη δική του ευθύνη. Η καλή θέληση όμως δεν είναι αρκετή. Χρειάζονται και νόμοι, για να θυμίζουν σε όσους το ξεχνούν και να υποχρεώνουν όσους αδιαφορούν, να σέβονται το Περιβάλλον. Γι' αυτό και η χώρα μας, που έχει το ομορφότερο τοπίο, το πλουσιότερο Περιβάλλον και το πιο γλυκό κλίμα στον κόσμο, τα προστατεύει, όλα μαζί ως σύστημα, με το Σύνταγμα της, και το καθένα χωριστά, με ειδικούς νόμους για τα δάση, το τοπίο, τη βιοποικιλότητα, τις ακτές και τις θάλασσες. Για να μη μείνουν όμως οι νόμοι στα χαρτιά, πρέπει να τους γνωρίζουμε, να τους εφαρμόζουμε, να τους θελτιώνουμε και να τους υπερασπιζόμαστε με θάρρος και επίγνωση απέναντι σε οποιονδήποτε επιχειρεί να τους καταπατήσει.

Στη γνωριμία αυτή με τους νόμους για το Περιβάλλον και την κατανόησή τους από τους μελλοντικούς πολίτες, αποβλέπει και το Θαυμάσιο αυτό βιβλίο.

Μαρία Καραμανώφ

Σύμβουλος της Επικρατείας, Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας

Στον Αλέξη και στη Δήμητρα
και σε όλα τα μικράκια της γης

«καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε,
καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν» (Γένεσις, Α', 31)

Σοφία Παυλάκη

Μικροί ΔασοΝόμοι

Μαθαίνουμε

για την προστασία του δάσους
και του φυσικού περιβάλλοντος

Πρόλογος: Μαρία Καραμανώφ

Εικονογράφηση: Αλεξία Λουγιάκη

Υπό την αιγίδα

Υπουργείο Δικαιοσύνης,
Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Ένα μάθημα στη φύση!

Σήμερα είναι μια ημέρα ηλιόλουστη και ξεχωριστή! Ο Θέμης κι η αδερφή του, η Θέτιδα ξυπνούν γεμάτοι χαρά και σε λίγα λεπτά έχουν κιόλας ετοιμαστεί για το σχολείο. Το σημερινό μάθημα δεν θα γίνει στη σχολική τάξη, αλλά στη φύση! Τα παιδιά θα επισκεφτούν ένα όμορφο δάσος στα περίχωρα της Αθήνας, κάτι που τους λείπει πολύ στη μουντή τσιμεντούπολη γύρω από τη χειτονιά τους. Θα γνωρίσουν από κοντά ένα δασικό ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ με όλα τα χρώματα, τις φυλλωσιές, τη ζωή και τις δροσιές του.

Τα παιδιά συγκεντρώνονται χαρούμενα στην αυλή του σχολείου κι επιβιβάζονται στα λεωφορεία συνοδευόμενα από τη δασκάλα τους. Σιγά - σιγά βλέπουν την πόλη να χάνεται πίσω τους κι ο δρόμος που ακολουθούν γίνεται μια απολαυστική διαδρομή μέσα από τις εξοχές της Αττικής. Και να, μετά από αρκετή ώρα, το μεγάλο δάσος ανοίγεται μπροστά τους!

Κάνουν κιόλας τα πρώτα τους βήματα κάτω από πυκνά κλαδιά ψηλών δέντρων. Η φύση τους αποκαλύπτεται με χιλιάδες χρώματα κι ένα δροσερό αεράκι γεμάτο ευωδιές χαϊδεύει τα γελαστά πρόσωπά τους. Στο σημείο που στάθμευσαν, ένα ξύλινο σπιτάκι υψώνεται στην άκρη του δρόμου. Είναι το παρατηρητήριο του τοπικού ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΑ, που επιτηρεί όλη την περιοχή κι επεμβαίνει αμέσως μόλις αντιληφθεί κάποιον κίνδυνο για το δάσος. Στη στέγη η γνωστή μας κουκουβάγια ατενίζει καμαρωτή τις πέρα κορυφογραμμές.

Ο χλωροφύλαξ κι ορنيθοπανιδοφύλαξ Δασένιος Βουναλάκης

Να 'τος και ο δασοφύλακας! Κατεβαίνει την ξύλινη σκάλα και με γρήγορες δρασκελιές φθάνει στα παιδιά. Τους χαρίζει το πιο πλατύ του χαμόγελο και τα καλωσορίζει:

- Καλημέρα παιδιά! Είμαι ο χλωροφύλαξ κι ορنيθοπανιδοφύλαξ ολόκληρης της περιοχής. Ονομάζομαι Δασένιος Βουναλάκης και θα σας βοηθήσω να γνωρίσετε καλύτερα το μεγάλο δάσος. Ακολουθήστε με!

Τα παιδιά θαυμάζουν την ομορφιά παντού. Βηματίζουν πάνω στα νοτισμένα φύλλα που σκεπάζουν το έδαφος. Ολόγυρα αφουγκράζονται μικροοργανισμούς, ζώα και πουλιά, που δηλώνουν την παρουσία τους με τους δικούς τους ιδιαίτερους ήχους.

- Ένα ολόκληρο μυστηριώδες σύμπαν ζει τριγύρω μας, κινείται κι ανασαίνει καθημερινά στην πιο πλούσια γιορτή ζωής που συντελείται αδιάκοπα στη φύση, εξήγησε ο κύριος Βουναλάκης και ξαποσταίνοντας για λίγο στη χρανιτένια ράχη ενός μεγάλου θράχου, ξεκίνησε να μιλά στα παιδιά για το δάσος, τη φύση και το περιβάλλον.

- Λοιπόν παιδιά, μήπως κάποιος από εσάς γνωρίζει τι είναι το δάσος; ρώτησε ο κύριος Βουναλάκης. Τα παιδιά κοιτούσαν το ένα τ' άλλο απορημένα.

- Ώστε υπάρχει ορισμός της έννοιας του δάσους; αναρωτήθηκε ο Θέμης.

Η προστασία του δάσους είναι υποχρέωση όλων μας!

- Για να έχουμε ΔΑΣΟΣ ή αλλιώς ΔΑΣΙΚΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ, εξήγησε ο δασοφύλακας, χρειάζεται να υπάρχουν ταυτόχρονα: 1. άγρια φυτά με ξυλώδεις κορμούς, 2. έδαφος, δηλαδή ορισμένη επιφάνεια της γης, 3. φυτά και ζώα, δηλαδή χλωρίδα και πανίδα, που αλληλοεξαρτώνται και δημιουργούν τη δασική ΒΙΟΚΟΙΝΟΤΗΤΑ.

Στα παιδιά έκαναν εντύπωση οι λέξεις: «οικοσύστημα», «χλωρίδα», «πανίδα» και «βιοκοινότητα», που τις άκουσαν πρώτη φορά.

- Το δάσος, ανάλογα με τον τρόπο που το παρατηρούμε, το ζούμε και το εξετάζουμε, ορίζεται με διαφορετικές έννοιες, συνέχισε ο δασοφύλακας. Έτσι λοιπόν το δάσος είναι ένα πολύτιμο δώρο για τους ανθρώπους. Είναι στοιχείο της φύσης με πολύ μεγάλη αξία και χρησιμότητα για τη ζωή και την κοινωνία. Κι όπως κάθε τι καλό, έτσι και το φυσικό περιβάλλον πρέπει να προστατεύεται από το Κράτος, αλλά κι από εμάς τους ανθρώπους, τους πολίτες.

- Τι ακριβώς σημαίνει αυτό κύριε δασοφύλακα; ρώτησε η Θέτιδα γεμάτη ενδιαφέρον.

- Τούτο φίλη μας, απάντησε ο κύριος Βουναλάκης, σημαίνει ότι η προστασία του περιβάλλοντος δημιουργεί για όλους μας ένα ΔΙΚΑΙΩΜΑ και μια ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ. Δηλαδή όλοι έχουμε δικαίωμα ν' απολαμβάνουμε τη φύση και τις ομορφιές της, αλλά είναι και χρέος όλων μας να προστατεύουμε το περιβάλλον και να το διατηρήσουμε για τις γενιές των ανθρώπων που θα ζήσουν μετά από μας.

ΑΡΘΡΟ 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

«Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Η σύνταξη δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους. Απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την Εθνική Οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη τους χρήση, που την επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον».

①

②

③

- Πώς μπορούμε να προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον; ρώτησε ο Θέμης.
- Το περιβάλλον προστατεύεται από το Κράτος, αλλά κι από εμάς τους πολίτες, απάντησε ο δασοφύλακας. Όλοι έχουμε δικαίωμα ν' απολαμβάνουμε τη φύση και τις ομορφιές της, αλλά είναι και χρέος όλων μας να προστατεύουμε το φυσικό περιβάλλον και να το διατηρήσουμε για τις γενιές των ανθρώπων που θα ζήσουν μετά από εμάς.

Ο Θέμης, η Θέτιδα και οι συμμαθητές τους επισκέπτονται το δάσος και χωνορίζουν από κοντά τα μυστικά και τις ομορφιές του σ' ένα ξεχωριστό μάθημα, που δεν γίνεται στη σχολική τάξη, αλλά στη φύση, συντροφιά με τη δασκάλα τους και τον δασοφύλακα Δασένιο Βουναλάκη.

Κυκλοφορούν ακόμα:

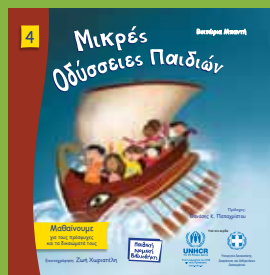
Μαθαίνουμε
για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μας ως πολίτες

Μαθαίνουμε
για τα αδικήματα της κλοπής, της ληστείας κ.ά. και τις συνέπειές τους

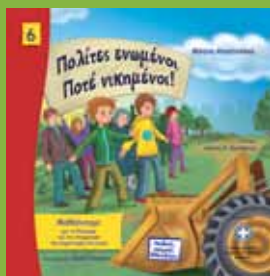
Μαθαίνουμε
για τα δικαιώματα του καταναλωτή

Μαθαίνουμε
για τους πρόσφυγες και τα δικαιώματά τους

Μαθαίνουμε
για την αναγκαιότητα των νόμων και τη σημασία τους για τη Δημοκρατία

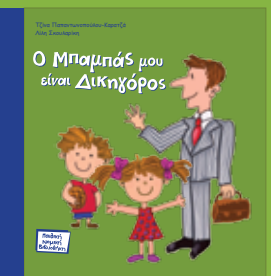
Μαθαίνουμε
για το δικαίωμα και την υποχρέωση της συμμετοχής στα κοινά

Μαθαίνουμε
για το διαζύγιο και τις συνέπειές του

Μαθαίνουμε
για το διαδίκτυο και πώς να σερφάρουμε με ασφάλεια

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιχάλη 23, 106 80 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

ISBN 978-960-562-345-6

14892